

46. Türkiye Jeoloji Kurultayı

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası tarafından düzenlenen "46. Türkiye Jeoloji Kurultayı" 15-19 Şubat tarihleri arasında, Ankara'da MTA Genel Müdürlüğü Kültür Sitesinde yapıldı, Her yıl düzenlenmesi gelenek haline gelen Türkiye Jeoloji Kurultayı'na ilgi ve katılımın bu yıl her zamankinden fazla olduğu gözlemlendi,

Kurultayın amaçları, ülkemizin değerlendirilebilir doğal kaynak potansiyeline yeni kaynaklar katılmasına katkıları olabilecek bilimsel araştırma ve çalışmaların tartışma ortamına getirilmesi, bu çalışmalara uygulanan yöntem ve tekniklerin İrdelenmesi, jeoloji mesleğinin gelişmesi ve içinde bulunulan sorunların çözüm yolları ile öneriler türetilerek tartışılması, jeolojide özgün bilgi üretilmesine katkıda bulunulması ile maden ve imar yasaları gibi belirgin konuların sorunlarının kamuoyuna aktarılmasydhd

Kurultayın Açılış Oturumu TEK Genel Müdürlüğü Konferans Salonunda yapıldı.

Kurultayın açılış konuşmasını yapan Kurultay Başkanı Prof. Dr. Vedia TOKER 46 yıldır kesintisiz her yıl Şubat ayında yapılan Türkiye Jeoloji Kurultayının amacının nitelik ve nicelik yönünden ülkemizde yürütülen jeoloji ile ilgili bilimsel ve teknik araştırma ve projelerin çağdaş düzeye ulaşmasına ve üyelere İletilmesine somut katkı koymaktır diyerek sözlerine başlamış, 5 gün sürecek kurultayda jeolojik sorunların bilimsel, teknik boyutlar ile paneller ve bildiriler şeklinde sunulup tartışılacağını ifade etmişti, Bu yılki kurultayda çeşitli konularda 135 bildirinin sunulacağını, "imar sorunları ve yasası" ile "madencilik yasası" konularını ilgili İki panelin sunulup tartışıl-

lacağını belirten Toker devamla; "maden yasasının gündemde olduğu şu günlerde, maden yataklarımızın ülke ekonomisine katkı sağlaması isteniyorsa mühendislerimizin yetki ve sorumlulukları yasada kesin olarak belirtilmelidir," demiştir, "Doğal afetlerin maddî ve manevî zararlarının en aza İndirilmesinin tek yolu bilinçli projelerin hazırlanmasına bağlıdır" diyen TOKER, "İmar yasasında, yerleşim alanlarının seçimi, planlanması ve yapıların projelendirilmesinde zemin etüdlerinin çevre ve jeoteknik etüdlerinin yapılması yasal zorunluluk haline getirilmelidir" diyerek bu konudaki görüşünü ifade etmiştir,

Eğitim konusunda da üniversitelerimizden nitelikli eğitim olarak yetişmiş elemanların azlığından bahsedilen TOKER bu konuda Hükümet-DPT-üniversite İlgili meslek odaları İle kamu ve özel kuruluşların görüşleri alınarak çözümler üretilmesinin artık bir zorunluluk olduğunu belirtmiştir, Bu gün meslektaşlarımıza sağlanan ekonomik ve sosyal olanaklar çağın gereklerini yerine getirecek düzeyden uzaktır. Bu sorunun en kısa zamanda çözülmesi gerekir. Çünkü jeoloji mühendisliği, çalışma koşulları çok zor ve riski yüksek olan mühendislik disiplinlerinden biridir diyen TOKER, Kurultaya katkı ve desteklerini esirgemeyen tüm kişi ve kuruluşlara teşekkürlerini sunarak konuşmasını bitirmiştir.

JMO Başkanı Behiç ÇÖM-GAR Kurultay konuşmasında özetle;

Geçtiğimiz yılın doğal afetler yönünden talihsiz bir dönem olduğunu, çığ düşmeleri nedeni ile 200, Zonguldakta meydana gelen grizu patlaması nedeni İle 298 maden işçimizi kaybet-

tiğimizi, Erzincan depreminden ötürü de 506 kişinin öldüğünü belirtmiştir. Bu tür doğa olaylarının toplumsal yıkıma, felaketlere dönüşmemesi için ülkemizin doğal Özellikleri, yerleşim alanlarının seçimi ve inşaat projelerinde daha ayrıntılı zemin ve çevre etüdlerinin yapılmasının zorunlu olduğunu vurgulamıştır. Bu amaçla da ülkemizde bir an önce afet haritası hazırlanmalı, afet bölgelerinde kalan yerleşim alanlarında gerekli Önlemlerin alınmasının önemini vurgulamıştır. Yeni yerleşim alanlarının seçilmesi ve planlanmasına, yapıların projelendirilmesine, zemin etüdlerinin, çevre ve jeoteknik etüdlere yapılmasına imar yasası ile yasal zorunluluk getirilmeli, bu konuda tüm belediyelerin dikkati çekilmelidir diyerek konuşmasını sürdürmüştür. Yeni "Maden Yasası Tasarısı" çalışmalarına ilişkin de bu yasanın kalıcı olabilmesi için her platformda tartışılmasının yararlı olacağını vurgulayarak, yeni maden yasası tasarısında, madenlerimizin arama, işletme ve değerlendirme aşamalarında, mühendislerimizin yetki ve sorumluluklarının gerçekçi olarak belirlenmesini istiyoruz demiştir. Jeoloji mühendisliği eğitimi İle İlgili olarak: "Kurulan yeni üniversiteler ve üniversitelerde uygulanmaya başlanan gece eğitimi bahanesi ile, yeni jeoloji mühendisliği bölümleri açılması gündeme gelmiştir, Yeterli sayıda nitelikli Öğretim üyesi, laboratuvar olanakları olmadan öğrencilere gerçekçi anlamda staj yaptırılmadan mühendis yetiştirilemez" görüşünü savunmuştur. Mühendislik eğitiminin, ülke gerçekleri ve gereksinimlerinin zorunlu kıldığı çağdaş seviyenin kazandırılması amacıyla TMMOB ve odalarla üniversitelerin işbirliği

yapmalarının zorunluluğu üzerinde durmuştur.

Konuşmasına devamla "Bireysel hataları, bilgisizlik ve deneyimsizlikten kaynaklanan kıyımlarını en aza indirmek için, batı ülkelerinde de yaygın olarak görülen "Yetkili Mühendislik" ve ya "Sertifikalı Mühendislik" uygulamasına bir an önce geçilmesini önermiştir. Nitelikli öğretim üyelerini arttırmadan, yeterli laboratuvar olanaklarını sağlamadan, gerçekçi staj eğitimi yaptırılmadan yeni jeoloji mühendisliği bölümleri açılmamalıdır demıştır. Bugün ülkemizde uygulanmakta olan büyük mühendislik projelerinde meslektaşlarımızın, yabancı teknik elemanlara oranla daha az istihdam edildiğini belirterek, idarelerce, mühendislik hizmetlerinin yurt içinden karşılanmasının benimsenmesini* kredi ve yeni teknoloji vb, nedenlerle zorunlu olarak gerekmiyorsa sınırlı sayıda yabancı eleman istihdam edilmelidir demıştır.

Bugün TPAO, DSİ, Karayolları, Köy Hizmetleri, MTA Enstitüsünde güneydoğu projelerinde görev yapan meslektaşlarımızın hiç bir garantisi yoktur. Ayrıca emeklerinin karşılığında alamamaktadırlar, Kamu kuruluşlarında mühendislerimizin sahada, ocakta, şantiyede çalışmalarını teşvik edilmemekte buna karşılık yöneticilik cazip hale getirilerek deneyimli mühendislerin masa başında oturması yeğlenmektedir. Bu işleyiş mesleğimiz ve ülke ekonomisi için büyük bir kayıptır. Bu kuruluşlarda saha, ocak ve şantiye çalışmalarını, kadro, yolluk, yan ödeme ve ek tazminat eklentileri ile çekici hale getirilmesi zorunludur diyen JMO başkanı Behiç ÇONGAR, 46, Türkiye Jeoloji Kurultayı'nın başarılı geçmesini dileyerek konuşmasını bitirmiştir.

TMMOB Başkanı Sayın Teoman ALPTÜRK, bilime verilen önem ve çalışmaların sonuçlarının gereği olarak bu kurultayların yapıldığını söyleyerek başladığı konuşmasına daha sonra şöyle devam etti, "Bilgi üretimi doğrudan demokrasi ile ilgilidir, Özgür insan üretir. Bu platformda her konunun tartışılması ve sonuca bağlanması için bizlere önemli görevler düşüyor. Bu ve benzeri bilimsel toplantıları duyurmada TRT yetersiz kalıyor, Siyasi veya üst düzey yöneticileri gelmezse duyurulmuyor. Bu bir moral ve teşviktir. Ülkemizde bilim ve teknoloji alanında yeterli çalışma yapılamıyor. Yasa değişiklikleri meclise kadar gelmiş

ancak TMMOB'nin yüksek teknoloji üyeliği gerçekleşmedi, Bilim ve teknoloji bütünsellik arzeder, bilim yüksek teknolojiyi doğurur, Bilimsel ve teknik gelişme ile barış ve demokrasi yakından ilişkilidir,

Çevre konusunda çalışmalar hız kazanmış ve ÇED yönetmeliği kabul edilmiştir, uygulama da bir eksiklik varsa bunu düzeltmek görevimizdir. Bağnazca karşı çıkmamak gerekir. Bunu gerçekleştirmek için katılımın sağlanması gerekir. Katılımcı demokrasiyi ülkemizde sağlamalıyız, TMMOB kendi uzmanlık alanını ilgilendiren konularda, ilgili yerlerde bulunmalı ve görüşlerini belirtmelidir.

Başbakanlıkta TMMOB ile mühendis ve mimarların sorunlarına ilişkin çalışma grubu oluşturulmalıdır, ülkemizde ücret ve

yönetim hiyerarşisi bozuldu. Sorunun temel çözümü sendikadır, Sendika yasasının çıkarılması konusunda hükümetle bir çok görüşme yapılmasına karşın henüz bu yasa çıkarılmadı, Günümüzde toplum, uygulayıcıların önüne geçmiş ve bugün bir çok sendika ve bunların üyeleri var.

Son günlerde lojman konusu çeşitli kurumlarda kanayan yara durumunda.

Devlet personal rejiminde değişiklik söz konusu Bununla ilgili olarak bütün meslek kuruluşlarının görüşleri alınacak. Biz bu konudaki çalışmalarımızı başlattık.

TMMOB başkanı ALPTÜRK bu ve benzeri bilimsel çalışmaların bilim için özgür ortam ve katkılar sağlayacağını belirterek bu kurultayın yapılmasını sağlayan ve buna zemin hazırlayan kurum ve kuruluşlara teşekkür ederek konuşmasını bitirdi.

Daha sonra Jeoloji Mühendisleri Odası tarafından her yıl ülkemizde jeoloji biliminin gelişmesi konusunda uğraş vermiş ve araştırmalar yapmış olan jeoloji mühendislerine verilen Altın Çekiç Ödül Törenine geçildi, 1992 yılına ilişkin Altın Çekiç Jeoloji Bilim Ödülü "Prof. Dr. Engin MERİÇ'e (İstanbul Üniversitesi), "Altın Çekiç Araştırma Ödülleri" ise Mineraloji-Petrografi dalında Doç, Dr. Durmuş BOZTÜĞ (Cumhuriyet Üniversitesi), Maden Yatakları-Jeokimya dalında Doç, Dr. Rezan BİRİSOY (Dokuz Eylül Üniversitesi), Uygulamalı Jeoloji dalında ise Dr. Reşat ÜLÜSAY'a (MTA Genel Müdürlüğü) verildi, 15 Şubat 1993 tarihinde TEK Genel Müdürlüğü Koferans Salonunda yapılan açılış oturumu saat 12:00'de sona erdi. Daha sonra tüm Kurultay süresi boyunca bilimsel etkinliklerin yapılacağı MTA Genel Müdürlüğü

Kültür Sitesine geçildi.

Kurultay'a katılım oranı çok yüksekti» Jeoloji Mühendisleri Odası'na kayıtlı 5000'den fazla asli üyenin yaklaşık 1500'ünün katılımının yanısıra, çeşitli kuruluşlardan gelen başka meslek mensubu misafir delegeler de kongre etkinliklerini İzlediler.

Beş gün süren kurultay süresince yirmi oturumda (Petrol Jeolojisi, Mühendislik Jeolojisi İve 2, Yapısal Jeoloji 1 ve 2, Doğa Tarihi, Konferanslar, Endüstriyel Hammaddeler, Genel Jeoloji, Stratigrafi, Magmatizma, Çevre, Hidrojeoloji, Jeokimya, Mİneroloji-Petrografi, Sedimentoloji, Jeotermal Enerji ve Paleontoloji-Biyostratigrafi Oturumları) yüz onbir sözlü bildiri, iki slayt gösterisi ve bir video gösterisi sunuldu.

Jeoloji Mühendisleri Odası tarafından, Üniversitelerin Jeoloji Mühendisliği bölümlerinde mesleğe geçmek üzere hazırlanan öğrencileri çalışmaya özendirici olarak her yıl düzenlenen "En iyi Staj Raporu Yarışması" nda 1992 Yılı Birinciliğini kazanan Begüm ÜREY (İTÜ), ikinci Gülşah SOYDAN (DEÜ) ve üçüncü Koksall KARA (AÜ)'ya ödüllendirilerek Kurultay sırasında verildi.

Kurultaya'da sunulan sözlü bildirimlerin büyük bir kısmı üniversitelerin Jeoloji Mühendisliği Bölümlerinde görev yapan öğretim üyeleri tarafından hazırlanmıştı. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü İle Felsefe Bölümü: İstanbul Teknik Üniversitesi Maden Fakültesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü: Dokuz Eylül Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği ile İnşaat Mühendisliği Bölümleri ve Deniz Bilimleri ve Teknoloji Enstitüsü: Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü: Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü: İstanbul Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Jeoloji ve Jeofizik Mühendisliği Bölümleri: Çukurova Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü: İnönü Üniversitesi Maden Mühendisliği Bölümü: Cumhuriyet Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü: Süleyman Demirel Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü:

Selçuk Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü: Pamukkale Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Denizli İnşaat Mühendisliği Bölümü: Karadeniz Teknik Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü: Anadolu Üniversitesi Maden Mühendisliği Bölümü: Fırat Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü: Hacettepe Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü öğretim üyeleri tarafından sunulan bu bildirimlerin yanısıra: Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, Türkiye Petrolleri A.O; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü, Türkiye Kömür İşletmeleri, Devlet Su İşleri ve Afet İşleri Genel Müdürlüğünde görev yapan Jeoloji Mühendisleri tarafından hazırlanan bildirimler aynı anda MTA Kültür Sitesinde üç ayrı salonda birden sunuldu. Yurtiçinden Dar Mühendislik Müşavirlik A.Ş (Adana), Oöltaş Çimento Fabrikası (İsparta) ve STFA-Temel Taş ve Madencilik A.Ş gibi Özel kuruluşlarda çalışan delegelerin de hazırlayarak sunduğu bildirimler ile Yurt dışından Yakın Doğu Üniversitesi Mühendislik Fakültesi (Lefkoşe-Kıbrıs): British Petroleum Exploration (İngiltere): Leicester Üniversitesi (İngiltere): Yerbilimleri İzotop Laboratuvarı (Nottingham İngiltere): Zürih Federal Teknik Üniversitesi Yer Bilimleri Bölümü (İsviçre): Okayama Üniversitesi (Japonya): Rensselaer Politeknik Enstitüsü Jeoloji Bölümü (USA): Mc Craçken Associates Liaison Office (İngiltere) ile Strasburg Jeoloji Enstitüsü Bölümü (Fransa) nde görev yapan araştırmacılar tarafından hazırlanan bildirimler de ilgi ile İzlendi, Sunulan 111 bildiri 219 araştırmacı tarafından titizlikle hazırlanmıştı. Kurultayda programlanan Azerbaycan Jeoloji Oturumu İse, Azerbaycan'dan katılacaklarını bildiren yerbilimcilerin ülkemize gelememeleri nedeniyle gerçekleştirilemedi.

Kurultay sırasında, Dr. Ziya GÖZLER (MTA Genel Müdürü) başkanlığında yapılan "Madençilik Sorunları ve Yasası" paneli ile Doç.Dr. Necdet TÜRK

(Dokuz Eylül Üniversitesi, Jeoloji Müh. Böl.) başkanlığında yapılan "İmar Sorunları ve Yasası" paneli çok sayıda yerbilimci tarafından ilgi ile İzlendi,

46, Türkiye Jeoloji Kurultayı süresince programlanan bilimsel etkinliklerin yanısıra. Açılış Kokteyli, Geleneksel jeoloji Gecesi, Devlet Opera ve Balesi Bilet Satışları vb, sosyal ve kültürel etkinlikler de gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Kurultay sırasında özel bir Catering firması delegelere çay-kahve-yemek hizmeti vermiş, Jeoloji Mühendisleri Odası yayın ve malzemeleri ile MTA Genel Müdürlüğü yayınları Kültür Sitesi Sergi Salonlarında satışa çıkarılmıştır,

Geçtiğimiz yılın, yerbilimlerine İlişkin Kurultay, Sempozyum ve Kongre açısından son derece yoğun olmasına ve bu bilimsel toplantılarda yüzlerce sözlü bildirim sunulmalarına karşın (Türkiye 9, Petrol Kongresi, 17-21 Şubat 1992, Ankara; Türkiye 8. Kömür Kongresi, 4-8 Mayıs 1992 Zonguldak; 3, Mühendislik Jeolojisi Sempozyumu 21-23 Mayıs 1992, Adana; İsparta Mühendislik Fakültesi 7, Mühendislik Haftası, 25-29 Mayıs 1992, İsparta; Karadeniz Bölgesi Jeolojisi uluslararası Sempozyumu, 7-11 Eylül 1992, Ankara; 1. uluslararası Doğu Akdeniz Sempozyumu 13-16 Ekim 1992, Adana; 4. uluslararası Cevher Hazırlama Sempozyumu, 20-22 Ekim 1992 Antalya. Doğu Anadolu 2, ulusal Deprem Sempozyumu, 21-25 Ekim 1992, Erzurum; 2, Afyon Balneoloji (Kaplıca) Sempozyumu, 23-24 Kasım 1992, Afyon; 2, Kuşadası Yeraltı Kaynakları ve Çevre sempozyumu, 9-12 Kasım 1992, Kuşadası-İzmir; Erguvanlı 1. Mühendislik Jeolojisi Kollokyumu, 16 Kasım 1992, İstanbul; Uluslararası Ankara Mermer Sempozyumu, 18-20 Kasım 1992 Ankara vb.) 46. Türkiye jeoloji Kurultayı'na katılımın bu denli yüksek oranlı olması ve Jeolojinin çeşitli disiplinlerine ilişkin 111 sözlü bildirim sunulması Jeoloji Mühendislerinin üretkenliğinin, bilimselliğinin ve toplumculuğunun kanıtları olup kıvanç vericidir, •